

La Donada

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Camí de la Donada - Rupit
Emplaçament: A la solella de la Donada, sota els cingles de Pujolràs, Castellet i Fàbregues
Alçada: 497 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 42.01294
Longitud: 2.48613
UTM Est (X): 457451
UTM Nord (Y): 4651341

Classificació

Número de fitxa: 08901 - 147
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XIX
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Una part de la coberta està esfondrada i els volums auxiliars degradats
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.: 000809500DG55B

Fitxes associades:

[El Puig](#)

[Les Baumes](#)

[Molí de Sallent](#)

Autoria de la fitxa: Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dt., 08/12/2020 - 19:04

Descripció

Masia aïllada de planta rectangular, amb la coberta de teula àrab de dues vessants, el carener perpendicular a la façana principal i un ràfec sostingut amb mènsules de fusta, disposat a tot el perímetre de la construcció. Està distribuïda en planta baixa i dos pisos, amb la façana principal orientada al sud-oest. Totes les obertures de l'edifici són rectangulars i presenten els emmarcaments bastits amb maons. La construcció està bastida amb pedra sense treballar de diverses mides i fragments de maons, tot lligat amb morter i disposat de forma regular. Les cantonades estan embellides amb pedra desbastada de majors dimensions.

A escassa distància de l'edifici, al nord-est, hi ha un volum aïllat de planta rectangular, que presenta les mateixes característiques tipològiques que la masia. A la banda de ponent de la masia hi ha un altre volum rectangular aïllat, tot i que de menors dimensions. Presenta una teulada de dues vessants, està organitzat en dos nivells i compta amb obertures rectangulars emmarcades en pedra i amb les llindes de fusta. Està bastit en pedra disposada en filades regulars.

Observacions:

Altres noms relacionats amb la construcció: la Donada Nova. L'edifici està inclòs dins dels límits de l'Espai Natural Protegit del Collsacabra.

Història

La primera referència documental relacionada amb la Donada la trobem en un document datat l'any 968 del monestir de Santa Maria i Sant Vicenç d'Amer. En aquest, els esposos Joan i Quinberga fan donació al monestir d'un alou que tenien en el comtat d'Osona, en el terme del castell de Fàbregues, a la parròquia de Sant Joan. Un dels límits d'aquest alou és la Donada: "*Afrontat autem hec omnia: de parte horientis ad ipsa archa vel per ipsa Donada vel ipso P[odio], 2 de meridie ut flumine Tecere vel in cima de Montedulios, de occiduo ad ipso Furno; de circi ad ipsas Palumarias et per ipsa Aqua Bella et ad ipso castellare de Adaledo*" (Donada, 2006: 516-518).

La documentació del segle XIV distingeix dues cases, la Donada d'Amunt i la Donada d'Avall. A principis del segle XV, la Donada tenia inclosa la propietat del mas Balmes. Posteriorment, al segle XVII, la Donada d'Avall consta com a derruïda i la documentació només parla de les cases de la Donada. Més endavant, sabem que la Donada quedaria inclosa en la mateixa finca del mas Sallent, juntament amb can Comes, el molí de Sallent, el Jonquer, Balmes (o Baumes) i Barri. L'edifici també apareix citat en diversos documents estudiats per mossèn Antoni Pladevall i datats l'any 1799. La construcció actual fou probablement bastida a mitjans del segle XIX.

A mode d'hipòtesi, el topònim de la masia pot venir del mot donat o donada. Eren les persones que es donaven a Déu, tant personalment com amb els seus béns, per servir-lo en un monestir, hospital, ermita o església concreta (Donada, 2006: 518).

Bibliografia

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan (2014). *Catàleg de masies i cases rurals. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació M51.

DONADA MADIROLES, Toni (2006). “Origen i toponímia a l’entorn de la Donada de Sant Joan de Fàbregues”. *Ausa*, XXII, núm. 158, p. 515-549.

PARÉS I GANYET, Quirze (1985). *La despoblació rural i les masies del Collsacabra*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 470, 484.

Enllaços d'interès:

<https://lbalasch.blogspot.com>

